

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Ազգային Պատրիարքարանի

(սովորական)

ԱՏԵՆ ԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

ԲԱՅՈՒՄ 1881 ԱՄԻՆ

Ն Ի Ս Տ Ա.

7 ՄԱՅԻՍ 1881

Կ. ՊՕԼԵՍ

1881

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Մ. Կ. ՍԱՐԳՆԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐ
20 ՄԵՐՃԱՆԸ ԲԻՆՈՒԹԻ ԿՅԵՆՈՒԹԻ ԽԱՆԻ ՆԵՐՔԵՆ ԲԻՆ 20

ԱՁԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

ԲԱՅՈՒՄ 1881 ԱՍԾ

Ն Ի Ս Տ Ա.

7 ՄԱՅԻՍ 1881

ՆԱԽԱԳԱՀ. — Սրբազան Պատրիարք Հայր

ԱՏԵՆԱՊԵՏ. — Գրիստոստուր էֆէնտի Ղազարոսեան (առժամեայ)

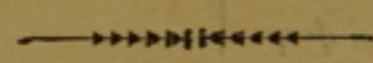
ԱՁԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆՔ

ԿԵԳՐՈՆԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆՔ	ՀՆՈՒՄԵՐՆԵՐ (Ա. Վ. ԻճԱԿ)	ԳՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ (Բ. Վ. ԻճԱԿ)
Ա. Վ. ԻճԱԿ		
1 Կարապետ Եպս. Սերոբեան	21 Գրիգոր Պէրպէրեան Բ	47 Յ. Շիշմանեան Տօքթօր
2 Սիմոն Եպս. Սէֆէրեան	22 Կարապետ Աղարդմաճեան Բ	48 Իսակիւտար Ս. Կարապետ
3 Ամբրոսիոս Վ. Ռուբինեան Բ Պ	23 Համբարձում Մաղպուղեան	49 Միհրան Պանճէզափունի
4 Կարապետ Ք. Սէֆեան	24 Մինաս Գափամաճեան	50 Պօղոս Թորգոմեան Բ
Բ. Վ. ԻճԱԿ	25 Սարգիս Աղարէկեան Բ Պ	51 Տրդատ Փափաղեան
5 Մատթէոս Եպս. Իզմիրլեան	26 Սենեքերիմ Մանուկեան Բ	52 (Գ. Վ. ԻճԱԿ)
6 Պօղոս Վ. Խօլտամեան Բ Պ	27 Բարթող Քիւրքճիւլաշեան	Գասըմ բաշա
7 Յովհաննէս Ք. Մկրեան	28 Գէորգ Ապտուլաճեան Բ	53 Գասպար Զէրաղ Բ
8 Գրիգոր » Աճէմեան	29 Յ. Մէրեճմ-Գուլի	Բերա
Գ. Վ. ԻճԱԿ	30	54 Աբիկ Ունճեան
9 Յակոբ Վ. Ա. Փափաղեան	31	55 Գրիգոր Սէլիմիճեան
10 Սահակ Ք. Տ. Սարգսեան Բ Պ	32	56 Գրիգոր Օտեան Բ Պ
11 Խորէն » Փէշլիճեան	33	57
12	34	58
Դ. Վ. ԻճԱԿ	35	59
19 Սուքիաս Ք. Ստեփանեան.	36	60
44	37	61
45	(Բ. Վ. ԻճԱԿ)	62
46	Պէշիկբաշ	Միջագիւղ
Ե. Վ. ԻճԱԿ	38 Ալիքսան Խօրասանճեան Բ	65 Յակոբ Պ. Նորասունի
17 Խորէն Արքե. Նար Պէյ Բ	39 Բարսեղ Հալաճեան	67 Տիգրան Եռսուֆեան
18 Յովհաննէս Վ. Փափաղեան	40	65 Մկրտիչ Գազանճեան
19 Գարեգին » Քաթարեան Բ	ԵՔՆԻՎԱՐՈՒՄՆԵՐ	66 Նշան Օտեան Բ
20	41 Մկրտիչ Քիւրքճիւլաշեան	67
Բ Բացակայութիւն առաջին .	42 Մարուգէ Յրէնկեան	Պէյգօզ Է. Ղալաբիա
Բ.2 Բացակայութիւն երկրորդ .	43 Պօղոս Էքսէրճեան	56 Միքայէլ Մամիկոնեան
Բ.Պ Բացկյ. բանաւոր պատճառաւ .	44	(Գ. Վ. ԻճԱԿ)
	Իսակիւտար Ս. Խաչ	Քուզլուցնուգ Է. Իմատիկ
	45 Սիմոն Յէլիկեան	70 Ստեփան Պէշլիճեան
	46	70

Գատրգրիւղ	ԳԱԻԱՌԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈՒԱՆՔ	Մուշ
71	Կարին	121 Ստեփան փափաղեան
72	Նարլըզարու	Տիվրիկ
73 Յակոբ Ե՛ձՅՆԻՃԵԱՆ	Քեօրանեա	122 Նշան Գարագուշ Բ
Ե՛ԿԵՒԱՆԱՅԻԿ Սամաթիոյ	102	Ջեյրուն Է. Մարաշ
74	Անդրիանուպօլիս	123
Թօփգափու	103	Տրապիզօն
75 Յովհաննէս Մարգարեան	Նիկոմիդիա	124
Էյուպ Ս. Եղիա Է. Ս.	104 Կարապետ Ս. Իւթիւճեան	Պաղտատ
Աստուածածին	Ակն	125 Մելքօն Իսկէնտէրեան Բ
76	105	Տիգրանակերտ
Գուրուշէմէ	Ղարանիսար	126 Միհրան Զօպանեան
77 Ասափա Իկիտպաշեան	106	Վան
Հիսար Է. Պօյաճի գիւղ	Արաբկիր	127
78	107 Կարապետ Խաչիկեան	Աղքամար
Նոր գիւղ Է. Սրեճիս	Բաղէշ	128
79	108	Հալեպ Է. Այնթապ
Պալատ	Պրուսա	129
80 Տելեմաք Էքսէրճեան	109 Քրիստոստուր Ղազարոսեան	Սեբաստիա
81	Եղոնկիա	130 Մկրտիչ Յ. Մէլիքեան
82	140	Ռուսճուգ
Քարակեօմրիկ	Ամասիա	131
83	141 Համբարձում Ալաճաճեան	Կարս
84	Բալու	132 Արրահամ Յ. Այվազեան
(Ե. Վիճակ)	142 Յովհաննէս Ազնաւորեան Բ	Զմիղածագ
Սամաթիա	Եղեսիա	133 Համբարձում Սարըքէշիշեան Բ
85 Ալիքսան Պէշիրեան	143 Յակոբ Իւթիւճեան	Գաղատիա
86 Եղիազար Մէլիքեան Բ	Մանճրլըխ	134
87 Մինաս Ճաֆճաֆեան Բ	Հաճըն	Ատանա
88 Նազարէթ Շահպաղեան	145	135
89 Յարութիւն Թիւլեան Բ	Երզնկա	Սղէրղ
90 Յակոբ Արշակ Բ	146 Ռէթէոս Պէրպէրեան Բ	136 Մատթէոս Ալէքսանեան
91 Սեպուհ Թիւյսիւղեան	Թեքիրտաղ	Եօզղատ
92	147 Տիգրան Գ. Սինանեան Բ	137 Լօղօֆէթ Պալեօզեան Բ
93	Կեսարիա	Մալաթիա
94	148 Գէորգ Գըլըճեան	138 Գէորգ Վարդանեան Բ
Խաւսգիւղ	Խարբէրղ	Իգմիր
95 Առաքել Ալթուն Տիւրրի	149	139 Պապի Պապօեան
96 Ռէթէոս Պէշիրեան Բ	Պալըքեօք	Եգիպտոս
97 Սարգիս Քապուքճեան Բ	120	140 Արրահամ Մուրտտեան
98		
99		
100		

Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ

- Ա. Բացումն Ժողովին ի Ս. Նախագահէն .
- Բ. Վաւերացումն Երեսփոխանական ընտրութեանց .
- Գ. Կազմութիւն Մայր Դիւանի .

Սե
Բացումն Ժողովին ի Ս. Նախագահէն

Ամեն. Նախագահ Արրագանը՝ անակնկալ սլատճառաւ որոշեալ ժամէն քիչ մը ուշ մնալուն համար երեսփոխանաց ներողամտութիւնը խնդրելէն ետեւ, Ազգային Ժողովը բացաւ հետեւեալ Նախագահական ճառով :

Երեսփոխանք Հայոց

Աստուծոյ օրհնութեամբը այս ութ թերօրդ անգամ պատիւ ունիմ բանալ

Ազգ. Ժողովը. անակնկալ պատճառաւ զՁեզ սպասել տուի այսօր, ներողամտութեամբ կարողութիւն և զօրութիւն կը մաղթեմ Ձեզ. արդիւնաւոր էին Ձեր նիստերը. Աստուծով Ձեզ մատուցեալ թաղական և ուսումնական ծրագիրները ընդ փոյթ կը քուէարկէք, շատ կարեւոր են անոնք մեր դպրոցներուն և թաղերուն բարեկարգութեան համար. այս շրջանս դուք Ձեր պարտքը կատարեցիք. մենք չկրցանք մեր պարտքը կատարել, անոր համար վերջին նիստին գրեցի Ձեզ որ ազատ համարիք զիս Ապրիլի վերջը Պատրիարքական պաշտօնէն, ու աւելի

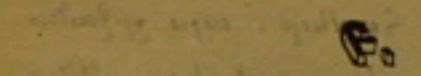
առողջ ու աւելի կորովամիտ մէկը ընտրէք իմ տեղը՝ որ աւելի խնամով ներքին և արտաքին գործերը նայի, դպրոցներու և այլն բարեկարգութեան հսկէ:

Ձեր Ատենապետները և վարչական Խորհուրդը շատ թախանձեցին զՄեզ որ մնամք մեր պաշտօնին վրայ, բայց անձիս առողջութիւնը չ'ներէր պէտք եղածին պէս ուշով, փութով և կորովով վարել զայս պաշտօն, չ'կրցինք խօսք հասկրցնել և երկու ամիսի համար խօսք տուի շարունակել զայն մինչև այս տարուան Յունիս ամսոյ վերջը: այլ անկէ յետոյ ազատ պիտի համարիք զիս:

Աւելի խօսքեր ընել անօգուտ կը համարիմ, վիճակնիս յայտնի է: Թէ մեր Օսմանեան Տէրութիւնը և թէ բարեկամ Տէրութիւնը կը խօստանան բարւոք վարչութիւն և բարեկարգութիւն տալ հաշարնակ Գաւառաց: կը յուսամք միշտ, յոյսը Գրիստոնէից սեպհականութիւնն է:

Աշխատութիւն, սէր, միութիւն, միմեանց վրայ վառահութիւն և Աստուած պիտի օրհնէ զՁեզ, զօրացնէ, կազդուրէ և Ձեր ջանքերն արդիւնաւոր ընէ:

ՇԱՅ ՄԸ ՁԱՅՆԵՐ. — Շնորհակալ ենք շնորհակալ ենք:

Կարգում առժամեայ դիւանի
Նախագահական ճամբն աւարտումէն է սկսեալ Նորին Արքայութեան հրապարակած և ժա.

զոյս հաճութեամբ առժամեայ Գիւանը կողմնակցաւ, երկրագոյն երեսօխոսաններէն Ղազարուսեան Քրիստոստուր էֆէնտի՝ Ատենապետ և կրտսերագոյններէն Չօլանեան Միհրան էֆէնտի՝ Ատենապետ բաղմբելով:

Առժամեայ Ատենապետ էֆէնտի անմիջապէս Ատենաբ բացաւ ժամը 4 ին ի ներկայութեան 49 երեսօխոսանաց:

Բացակայութիւն

Ատենապետ էֆէնտին՝ անձնական տեղութեան պատճառաւ Տ. Գարեգին վարդապետ Թաթարեանի բացակայութիւնը ժողովին հաղորդեց:

Վարչացումն Երեսօխոսանական ընտրութեանց

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Արքայան Նախագահին բացման ճամբն ևտքը, ըստ օրինի պէտք էր երեսօխոսանական ընտրութեանց տեղեկագիրները ներկայանար ժողովոյս, բայց ըստ որում այդ տեղեկագիրը տակաւին պատրաստ չեն, ևս օրին առաջարկեմ որ այսօրուան նիստը 15 օր վերջը տեղի ունենայ: Ինչպէս գիտէք, առաջին նիստերու գործերը զիւաններու ընտրութիւնն է, ուրեմն սպասենք 15 օր ևս, կարելի է որ նոր գալիք երեսօխոսանաց մէջ այս սրտաններուն աւելի արժանաւորագոյնք գտնուին: Երկրորդ՝ Արքայան Պատրիարք Հայրը՝ իւր բացման ճամբն մէջ, որ շատ համառօտ էր, իւր հրատարականին վրայ

խօսեցաւ: Ատենապետաց Գիւանն այդ մտան իւր տեղեկագիրը բերած է, որ թիչ մը յետոյ պիտի կարդայուի:

Ե. ՄԵՐԵԵՄ-ԳՈՒԼԻ ԷՖ. — Ատենապետ էֆէնտին իմ ընկերներուս մէկ մասն ըսաւ արդէն:

Ես նախ՝ շնորհակալութիւն կուղեմ յայտնել Արքայան Պատրիարք Հոր, որ փութաց բանալ Ազգ. ժողովս, ճիշդ օրինօք սահմանեալ ժամանակին: Երկրորդ՝ կը փոխարկում որ Մայր Գիւանի ընտրութեան շնորհակցեցայ սօր ժողովն, և յաջորդ նիստն ալ՝ ըստ սովորութեան մի շարքէն չգումարելով՝ յետո՛ւ ձեռքէ զայն, ինչպէս կըսեր Ատենապետ էֆէնտին: միայն թէ այդ յետաձգման միջոցը ամիս մ'ըլլայ, որպէս զի նոր ընտրութեանց գունէ մեծագոյն մասն աւարտած լինելով, երեսօխոսանաց թիւն ստուարանայ:

ՁԱՅՆԵՐ. — կը համաձայնիմք, կը համաձայնիմք Մէրքէմ-Պուլի էֆէնտիին:

Ե. ՄԵՐԵԵՄ-ԳՈՒԼԻ ԷՖ. — [Եստե՛նապետուց Կերով] Խիկ ըստ որում Արքայան Պատրիարք Հայրը՝ բացման ճամբն մէջ՝ իւր հրատարական խնդիրը կը յուզէր, և այս խնդիրն Ատենապետաց զիւանին ու վարչութեան քննութեանը նիւթ եղած էր, կառաջարկեմ որ, ինչպէս ըսաւ Ատենապետ էֆէնտին, կարգացուի այսօր այդ խնդրոյն վերաբերեալ տեղեկագիրը, զոր Ատենապետաց Գիւանը բերած է ժողովոյդ, և այս մտան ժողովն իւր որոշումը տալէ յետոյ ցրուի, յաջորդ նիստը ամիս մը գումարելու սրայմանու:

ԳԱՐԱՄՈՃԱՆ Մ. ԷՖ. — Որո՞՞՞ման չեմ հակառակիր, միայն թէ 15 օր սրայմանմամբ թիչ կը գտնեմ, իսկ մէկ ամիսն ալ շատ, որովհետեւ շատ թաղերու մէջ ընտրութիւնք արդէն սկսած են և կրնան մինչև երեք շարք ա.

ւարտիլ. ուստի ևս կառաջարկեմ երեք շարքութիւն գումարել ժողովը:

ՁԱՅՆԵՐ. — Ի՛նչ աննշան տարբերութիւն երեք շարքին և մէկ ամիսին մէջ:

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս. ԷՖ. — Ես կընդունիմ այս առաջարկութիւնը. բայց մեծ տարբերութիւն կայ երեք շարքին և մէկ ամիսին մէջ, որովհետեւ բոլոր ընտրութիւնք սկսած են, ինչպէս լրագիրներէն հասկցուեցաւ, յառաջիկայ կիրակէ համեմատական քուէարկութիւններն պիտի կատարուին, ըսել է շատ շատ միւս շարքուն ընտրութեանց տեղեկագրերն կուգան, բայց ըստ որում 15 օրէն Համարձման տօն է, պէտք է 3 շարքէն գումարուի խորովը: Իսկ թէ որ յետաձգելու բացարձակ պէտք կայ, եթէ վարչութիւն և Ս. Պատրիարք ըսեն թէ մէկ ամիս սրայմանմամբ հարկաւոր է, յայնժամ կը համաձայնիմք, բաւական է որ որոշեալ օրն բացուի ժողովը:

Է. ՄԵՐՔԵԱՆ Տ. ԷՖ. — Իրա՛ւ, լրագրաց մէջ կարգացինք որ մէկ քանի թաղեր ընտրութեանց սկսեր են արդէն, բայց կան թաղեր ալ որ տակաւին նոր պիտի սկսին գործի, առաջին շարքը բացարձակ քուէ ստացուներն պիտի ընտրուին, երկրորդին համեմատականաց վրայ քուէարկութիւնն պիտի կատարուի, երրորդ շարքը ալ արդիւնքը պիտի տեղեկագրուի, կընէ երեք շարք. վաւերացման գործողութիւնները շարտորդ շարքուն հաղիւ կրնան լրանալ: Ուստի ևս Մէրքէմ-Պուլի էֆէնտիի առաջարկը կերկրորդեմ, մէկ ամիսէն գումարելու համար յառաջիկայ նիստը

ԵՆՈՍՈՒՅԵԱՆ Տ. ԷՖ. — Խնդիրը մէկ շարքի տարբերութեան վրայ մնաց. որպէս զի կարճ ըլլայ վիճարանութիւնը, վարչութիւնը սա կրնայ ըսել թէ թերեւս տեղ տեղ ընտրութեանց համար վէճեր պատահին. այն տունքն անհամարար վարչութեան պիտի դիմեն, և

ասով ոմանք մէկ ամիսէն հազիւ պիտի կրնան աւարտել ընտրութեան գործը . ուստի ըստ կըլլայ որ մէկ ամիսէն տեղի ունենայ յառաջիկայ նիստը :

ԻԶՄԻՐԼԵԱՆ Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Չը պիտի խօսիմ գումարման ժամանակին վրայ . ուրիշ խնդիր մը կայ որ Ազգային ժողովոյ 1877 ի բացման Ա. նիստին ծագումն առած և իւր լուծումն ստացած է . բայց թաղերուն չէ հաղորդուած պաշտօնապէս , որպէս զի ընտրական գործողութիւնը ըստ այնմ կատարուին :

ԵՈՒՍՈՒՅԵԱՆ Տ. ԷՃ. — [Ընդմիջելով] Այդ խնդիրը վերջը :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՃ. — Ես ստաջարկեցի որ նախ յառաջիկայ նստին գումարման օրը որոշենք , ուստի թողու մը այս նոր խնդիրը :

ԻԶՄԻՐԼԵԱՆ Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Այս խընդիրը կատարուելիք ընտրութեանց վրայ կրնայ իր ներգործութիւնն ունենալ . ուստի կարծեմ կրնամ և պէտք է որ խօսիմ : 1874—75 ին Վարչութիւնը հրահանգ մը զրկած է թաղերուն որոյ 31րդ յօդուածը կը տրամադրէ թէ երբ ընտրեալ երեսօխոսաններէն մին հրաժարի, ընտրողական ժողովը կընտրենի անոր հրաժարականը և անմիջապէս անոր յաջորդը կը հրահարէ ի նոյն պաշտօն : Սակայն 1877 ի բացման Ա. նիստին երբ ընտրութեանց տեղեկագրերն եկան , Յէնի-զափուլի տեղեկագրոյն մէջ ըստ նոյն հրահանգի , ընտրեալի մը հրաժարականը ընդունուած և յաջորդը կոչուած էր . այն ստեղծ Ստեփան փաշա օրինական զիտողութեամբ բողոքեց ասոր դէմ և նոյն ընտրութիւնը իրը վերջին բացառութիւն ընդունիլ առաջարկեց , այն պայմանաւ որ այլ ևս տեղի չունենայ , և ժողովը Ստեփան փաշայի առաջարկը այն զիտողութեամբ ընդուն

նեց : Ստեփան փաշա նոյնպէս բողոքեց վարչական հրահանգին ընտրեալի մը հրաժարականը ընտրողական ժողովոյ կողմէն ընդունուելու տրամադրութեան դէմ , և դիտեց որ հրաժարականը Ազգային ժողովին գան , զոր նմանապէս ընդունած է ժողովը :

Այդ վերջիլեակ վարչական հրահանգին համաձայն պիտի վարուինք ընտրական գործողութեանց մէջ թէ՛ 1877 ի բացման Ա. նիստին եղած որոշման համաձայն , որ ցայսօր ծանուցուած չէ թաղերուն , այսինքն ընտրեալներէն հրաժարող պատահած ստեղծ նոյնը ընդունի և յաջորդը պիտի ստան՝ թէ՛ հրաժարականը ուղղակի Ազգային ժողովին պիտի բերէ :

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. ԷՃ. — Կը յուսամ թէ այդ կնճիռն շատով կը լուծուի եթէ օրէնքին տրամադրութիւնը յիշեմք : Մեր ներքին կանոնագրին 4րդ. յօդուածին Ա. պարբերութիւնը կը տրամադրէ . « ժողովը չը վաւերացնէր զայն ընտրութիւնը , որ ընտրեալին յանձնառութիւնն սպառնումը ծանօթագիր չունի ընտրող ժողովին կողմէն , և ընտրեալութեան պայմաններն ստահակող ծանօթագիր՝ Պատրիարք Արքազանին կողմէն » :

Արդ թաղ մը երեսօխոսանական ընտրութիւնը կատարելէ յետոյ ընտրեւցն հաճութիւնը պիտի խնդրէ . երբ ընտրեալը հրաժարի, ընտրողական ժողովը կը պարտաւորի ընդունիլ նորա հրաժարականը , վասն զի տակաին վաւերացեալ երեսօխոսան չէ . և անմիջապէս ընտրութիւն կը կատարէ նորա տեղ : Երեսօխոսանական ժողովը չը վաւերացնէր այն երեսօխոսանը որոյ յանձնառութեան ծանօթագիրն կանխաւ չէ ընդունած : Աւանց այս պայմանին , ժողովն խաղաղի կը լինի . որովհետեւ կրնայ ըլլալ որ զայն վաւերացնելէ ետք՝ հրաժարական գայ , ինչպէս որ յաճախ կը պատահէր առաջ . այն ստեղծ հարկ կըլլայ որդէն յանձնարարել Վարչութեան որ նոր ընտ

րութիւն կատարել տայ . ասով թէ ժողովն և թէ Վարչութիւնը աւելորդ աշխատութիւններով բեռնաւորած պիտի ըլլան : Այս անտեղութեանց առաջին առնելու մտքը հաստատուած է մեր ներքին կանոնագրին այն սարբերութիւնը , զոր քիչ մ'առաջ յիշեցի , և որոյ արդիւնքէն ժողովն գոհ եղած է :

Ըստ այսմ ժողովն վարուած է ցարդ , միայն մերժած է հրաժարողին յաջորդական առաւելութիւնն ունեցողն առնելու սկզբունքն . զոր Վարչութիւնն հաստատած էր զիւրութեան համար . որով ընտրող թաղերն կը սարտաւորին նոր ընտրութեան ձեւնարկել , եթէ ընտրեւց մէջ անմիջապէս հրաժարուի գտնուին :

ՁԱՅՆԵՐ. — Ճիշդը այսպէս է :

ԳԱԲԱՄԱՃԵԱՆ Մ. ԷՃ. — Իմ ըսելիքն էրս ֆախադեան էֆէնտին ըսաւ . ուստի ես խօսք չունիմ :

ՄԵԼԻՔԵԱՆ Մ. ԷՃ. — Տէր Մատթէոս Արքազանին գիտողութիւնը իրաւացի է և փափազեան էֆէնտի տուած բացատրութիւնները ճիշդ : Մէք երբ Մայր Եկեղեցւոյ թաղին մէջ երեսօխոսանական ընտրութիւն կատարեցինք , բացարձակ առաւելութեամբ երբ երեսօխոսան ընտրուեցան . որոյ երկուքը հրաժարական տալով , սրբաւորեցանք առաւելագոյն բուէ առնողներէն երկու անձ դնել անոնց տեղ , սակայն եթէ յետ համեմատական բուէարկութեան վերստին հրաժարում սրատահի , յաջորդաբար բուէ ստացողը չկրնար հրաժարեւցն տեղ անցնիլ , այլ հարկ է ըստ օրինի նոր ընտրութիւն կատարել :

ԻԶՄԻՐԼԵԱՆ Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Ես ալ կը հասկնամ և մանուսնդ կը հաստատեմ թէ Ազգային ժողովը 1877 ի բացման առաջին նիստին մէջ որոշած է որ ընտրեալներէն հրաժարող պատահած ստեղծ նոյն հրաժարականը փոխանակ ընտրողական ժողովն ընդունուելու ,

Ազգային ժողովին գայ , ինչպէս զխոսած է Ստեփան փաշա և ժողովը ընդունած : Ահա Ստեփան փաշայի խօսքերը և ժողովին որոշումը (Բացումն 1877 ամի նիստ Ա. ին երես 12) .

« Այդ տեղեկագրին մէջ մասնաւոր կէտ մը կայ նկատողութեան արժանի , որ Կանոնագրութեան մէջ որոշուած չէ , և կրնայ զեղծմանց տեղի տալ : Եէնիգաբուլի թաղն առաջին անգամ բուէարկութիւն կատարեւ է , բայց ոչ որ բուէից բացարձակ առաւելութիւն ստացեւ է . երկրորդ անգամու բուէարկութեամբ շատերն ընտրուեւ ևն , բայց անոնցմէ մին Սէրվիլէն էֆէնտի յանձնառու չէ եղեր և մերժմամբ սրատախաներ է Ընտրողական ժողովին ծանուցագրոյն . Ընտրող ժողովը՝ փոխանակ անոր մերժողական զիրը հոս դրկելու՝ իւր սահմանէն անդին անցեր , Սէրվիլէն էֆէնտի հրաժարականն ընդուներ և անոր տեղ անկէ ետեւ առաւելագոյն բուէ ստացողն հրաւիրեւ է յերեսօխոսանութիւն . բայց ո՞ր օրինօք ըրեր է այս բանն . Սահմանագրութեան օրինօք եթէ առաջին անգամ բացարձակ առաւելութիւն բուէից չգոյանայ , երկրորդ անգամուն միայն անոնք ընտրեալ են՝ որք առաւելագոյն բուէ կտանան : Այս կերպով Սէրվիլէն էֆէնտի ընտրեալ է ըստ մեզ . բայց իր յաջորդը ո՛չ . Ընտրող ժողովը Սէրվիլէն էֆէնտի մերժողական պատախանն առնելէ ետեւ փոխանակ անոր ընտրութիւնը բեկանելու՝ Ազգային ժողովն զրկելու էր . չկայ տեղ մը ուր ընտրութիւն մը վաւերացման համար չը բընուած , աւրուելու ենթակայ ըլլայ : Քանի որ Սէրվիլէն էֆէնտի ընտրութիւնը չէ վաւերացած՝ չկրնար բեկանիլ , և վաւերացնող իշխանութիւնը միայն կրնայ բեկանել ընտրութիւն մը եթէ հարկ լինի : Եթէ Սէրվիլէն էֆէնտի հրաժարագիրը մեզ զրկուած ըլլար , ո՞ր դիտէ թերեւս Եէնիգաբուլի Ընտրող ժողովոյ հրաւերը մերժած ըլլալովն հանդերձ Ազգային ժողովոյ հրաւիրանացը կը զիջանէր և կընդունէր իր պաշտօնը :

պիսի որոշում մ'ըրած և Վարչութեան հազարգած չէ ի գործադրութիւն, մինչ ցարդ ըմբռնուածը սա է թէ ս'վ որ 75 զը վճարելու հարողութիւն ունի, ընտրութեան կրնայ մասնակցել. և այսպէս ըմբռնուած լինելուն համար էր որ մայրաքաղաքիս բոլոր թողելու մէջ շատ անձեր ընտրողաց ցանկերէն դուրս ձգուած են, բայց հիւսկոյ խնդիրը կը վստուի: Աւստի ևս հաստատուեալ որ սաի սպորտային համար խնդիր լինի, և հիւսկոյ որ ընտրութիւնը սկսած են և գրեթէ կիսը կատարուած, մինչև ցարդ ընդունուած դրութեամբ շարունակեն, որպէս զի չվտխութիւններ չյտանեն:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՑ. — Ահա կարգը եկած է որ զորոցմ, արդէն Սահմանադրութեան արժամատրութիւնը ոչ թէ 75 զը Ազգ. տուրք տուողին համար է, այլ 75 զը տուրք տարու կարողութիւն ունեցողին համար. սասի ինչպէս որ կատարուի, ընտրութիւններն ինչ կերպով որ սկսած են, այնպէս աւարտին ժամ յառաջ, և այս խնդիրն ազատային թողուվ, Ատենապետաց Դիւանի տեղեկագրի ընթերցման անցնիր:

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս. ԷՑ. — Դժբաղդ քրոր միշտ այնպէս կը սրատահի որ կարեւոր խնդիրները որոշ լուծում մը չեն ստանար: Այս 75 զը խնդիրն այն կարգի խնդիրներէն է, որոց առջև պէտք է ստատիստական խօսք: Քանի անգամ որ ծագում առած է ժողովիս մէջ, խորաբանչիւր երեւոթտանի վրայ ստիկ դժգոհ լինելու երեւոթ մը կը տեսնուի, և իբրև աւերաբոյ ինչ զայն նկատողութեան անուղ խի չուզուի, ուստի ատար գոնապան մեկնութիւններ և բացատրութիւններ տալով վստակ կը փարձուի: Ըսել է որ օրինաց այդ արամադրութիւնն գործնականին մէջ իր լուծումն առած է գրեթէ, իսկ տեսականին մէջ ինչպէս բացատրեց Մէրեմ-Գուլի Էֆէնտի, արցս օ-

րինօր խնդիրն բարեփոխեալ է արդէն. բայց յայտնապէս ըսուած չէ թէ 75 զը խնդիրն բարեփոխեալ է, և պատճառն ըսի քիչ մ'առաջ թէ այս խնդրոյն առջև պէտք է որ քիչ մը ստատիստական խօսք, և նկատենք զայդ մեր Սահմանադրութեան քառակուսի անխնային մին, որ այսբան ժամանակ խնդիր և ազմանկ հանած է ազգին մէջ, որ խտրութիւն դրած է, և որոց առջև ընտրողը շատ անգամ ձեւնայտ գտնուած են:

ԶԱՅՆԵՐ. — Այս, այս:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍՐԲԱՋԱՆ. — Ժողովը պէտք է վերաբնեց Սահմանադրութեան ոյս կէտը. մինչև ցարդ 75 զը տուրք տուողները կրնային քուէ տալ. ստիկայ ամեն մարդու գիտցած բանն է. բայց հիւսկոյ կըսուի թէ քուէ տալու զոյնները պէտք չէ գրկել, անորոշ խօսք մ'է այս, և Վարչութիւնը չվտխութեան մէջ կը ձգէ. ուստի պէտք է այս խնդրոյն վերաբերեալ յօդուածը վերաբնեցել: Եւ ի՞նչ էր Զեր եղբորակացութիւնը, Փափաղեան Էֆէնտի:

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս. ԷՑ. — Ըստ նախկինին շարունակել ընտրութիւնները: Մենք Վարչութեան խոչնդոթեանը կը թողումք այս խնդիրը, բաւական է որ քուէ տալ ուղղին քուէն չի մերժուի, աւարկելով թէ վտխանակ 75 ի 50 կամ 60 տարու կարող է: Ներկայ ընտրութեան մէջ Վարչութեան խոստովեանը կը թողու՞ք խնդիրը, ինքը ինչպէս կուզէ թող այնպէս կատարէ:

ՔԱՓԱՄԱՋԵԱՆ Ս. ԷՑ. — Քանի տուրքի հետ կրնայ կատարել թէ ոչ, սկզբունքի խնդիր մ'է այս, բայց ժամանակը չէ հիւսկոյ լուծելու. արտիշտու մեր օրակարգին մէջ այսպիսի խնդիր մը չունինք այսօր: Խնդիրը 75 զը վրայ է, որուն համար ստիկ շատ տառաջ առաջարկ մը ներկայած եմ, որ 57 անդոյժ խնդրոց մէջ

կը կենայ դեռ: Երբ ընտրութիւններն արդէն սկսած և մեծ մասամբ կատարուած են, այն պահուն չը կրնար խնդիր ըլլալ: Մենք որ 75 զը տուրք վճարելու հարողութիւն ունին, քուէարկութեան կրնան մասնակցել, զի այսպէս կը արամադրէ Սահմանադրութեան 65-օր յօդուածին հոգին: Արդ, ինչպէս որ կատարուած են ընտրութիւնը մինչև հիւսկոյ, այնպէս պէտք է շարունակին:

ՄԷՐԵՄ-ԳՈՒԼԻ Յ. ԷՑ. — Եստուֆեան Էֆէնտի կատարելապէս իրաւունք ունի, վասն զի իբրև Վարչութեան Ատենապետ՝ արիչ կերպով չէր կրնար խօսիլ, քանի որ սրատատու նկատուած լինէն ուղղակի Վարչութեան վրայ կը ծանրանայ: Եստուֆեան Էֆէնտիին իրաւունքն այնչափ աղկկ կը հասկնամ, մինչ զի վստահ եմ որ եթէ Վարչութեան Ատենապետը չլինէր, անտարակոյս մեզի սիս պիտի խորհէր և մեզի ձայնակցէր: Արդարև 75 զը տուրքի սպանման բարեփոխման համար ժողովոյս կողմէ Վարչութեան բան մը հաղորդուած չէ, վասն զի այս խնդիրն երբևք ուղղակի ելած չէ ժողովոյս ասեանն, այլ միշտ ուրիշ խնդրոց ասթիւ յաղում ըլլալով, յատուկ որոշում մը տրուած չէ այն մասին: Բայց եթէ ուղի ուղի շնեմք այն խօսքերն ու զիտողութիւններն, որք այս խնդրոյն ասթիւ ստեղծանցած են այս ժողովին մէջ, զի բաւ կը հասկընամք որ 75 զը սպանման իւր զօրութիւնը կրտուած է: Իսկ արդ՝ Փափաղեան Էֆէնտիի առաջարկը շատ լաւ է. այս խնդիրը Վարչութեան խոստովեանը թողելու է: Մենք կատարեալ վստահութիւն ունինք մեր Վարչութեան վրայ, իրեն կը թողումք, ինչպէս որ կըմբռնէ օրէնքն այնպէս թող վարուի, և կը փակեմք խնդիրը:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍՐԲԱՋԱՆ. — Ընտրութեան ժամանակ երբ վէճ սրատահի և 75 զը տուրք չ'տուողները քուէ տալ ուզեն, Վարչութիւնը ինչ վճիռ պիտի տայ:

ՄԷՐԵՄ-ԳՈՒԼԻ Յ. ԷՑ. — Վարչութիւնն ինչպէս որ կը հասկնայ օրէնքն այս մասին, այնպէս պիտի ընէ, և մեր իրեն շօխտի հարցընեմք թէ ի՞նչ ըրաւ. վասն զի իւր վրայ կատարեալ վստահութիւն ունինք, և այսպէս պիտի գոցենք խնդիրն այսօր: Իսկ երբ որ մը Վարչութիւնը զայ խնդիր բերէ այս մասին, այն ժամանակ նկատողութեան պիտի աւանդք Վարչութեան բերած խնդիրն: Իսկ այժմ որ փափուկ կտրութեան մի մէջ եմք, քուէարկութեանց կիսով չափ յատաջ զոյցած ըլլալուն սրատառու, չեմք ուզեր խնդիր յաղել և շիթութիւն յարուցանել. սասի ի դէպ ժամու ուղղութեան անուղ համար, առ այժմ աւանց սպանման Վարչութեան խոստովութեանը կը թողումք:

ՓԱՓԱՋԵԱՆ Ս. ԷՑ. — կը համաձայնել:

ԵՈՒՍՈՒՑԵԱՆ Տ. ԷՑ. — Թիւրիմայութեան տեղի չի տալու համար մի քանի խօսք ընեցէ տառաջ՝ նախ շնորհակալութիւն կը յայտնեմ որ Երեւոթտան Տեառք բացարձակ վստահութիւն կը յայտարարեն Վարչութեան վրայ և անոր խոստովեան կը թողուն խնդիրը, բայց պէտք է լաւ հասկցուի ը պիտեղեակ ազգ. ժողովն աւմեն ստեն աննորատու գտնուած է 75 զը տուրքի սպանման, սակայն այս մասին որոշում մը չէ հաղորդած Վարչութեան: Եւ Վարչութիւնը՝ ինչպէս յայտարարեցի քիչ մ'առաջ, այնպէս զիտէ թէ 75 զը տուրք վճարելու կատրութեան աչի անձինք, իրենց տուրքերը վճարած ըլլան թէ ոչ, իրաւունք պիտի ունենան ընտրութեան մասնակցելու: Աւստի արդէն ընդունուած սկզբունքը այս ըլլալով Վարչութիւնն այստե հետևալ մի և նոյն սկզբունքէն չի պիտի չեղի:

ԶԱՅՆԵՐ — Շատ լաւ, շատ լաւ, քուէ, քուէ:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍՐԲԱԶԱՆ — Գուէարկութեանէ առաջ սա պիտի հարցնեմ թէ՛ միթէ իւր պարտքը չճանչցողը պարտազանց չպիտի համարուի՞, և ուղղակի տուրք չի վճարողներն իրաւունք պիտի ունենան քուէարկութեան մասնակցիլ :

ՄԷՐԵՏԷՄ-ԳՈՒԼԻ Թ. ԷՖ. — Պարտքը չը ճանչցողն անտարակոյս պարտազանց է և իրաւանց կիրառութենէ զրկեալ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Խնդրոյն սա եզրակացութիւնը թէ՛ ժողովը վարչութեան իմաստութեանը կը թողու ընտրութեանց գործը, քուէի պիտի դնեմ :

Հետևարար Ատենապետ Էֆէնտի խընդրոյն եզրակացութիւնը քուէի դնելով՝ մեծամասնութեամբ կը ընտրուի :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Այժմ Ս. Պատրիարք Հօր հրատարակած յայտարարութեան նկատմամբ Ատենապետաց դիւանին տեղեկագիրը պիտի կարգապուի :

ԶԱՅՆԵՐ — Շատ ըսւ կարգապուի :

ՄԷՐԵՏԷՄ-ԳՈՒԼԻ Էֆէնտի բեմն ելնելով կընթեանու Ատենապետաց դիւանին յետագայ տեղեկագիրն :

Վահմ. Ատենապետ Էֆէնտի Ազգային Ժողովոյ

Ատենապետաց Դիւանը միանալով վարչական Խորհրդոյն հետ, Ազգ. Ժողովոյդ նախընթաց շրջանի վերջին նիստին

մէջ, որ 2 Ապրիլի, ըրած որոշման համեմատ ի բնին առաւ Ամեն. Տ. Տ. Ներսէս Ս. Պատրիարք Հօր գրութիւնն, որով կը ծանուցանէր թէ ներկայ Ապրիլ ամսէն յետոյ այլ ևս Պատրիարքական պաշտօն չպիտի կրնայ վարել, և կը խընդրեր որ Ժողովդ այն մասին զարժանն տընորինէ :

Զեր Ատենապետաց դիւանն ու վարչական Խորհուրդն արդի պարագայից մէջ ամենայն տեսակէտով Ազգին համար անընդունելի գտան Ամեն. Պատրիարք Հօր հրատարակած և դիմելով Նորին Սրբազնութեան իրենց կարծիքն հազորդեցին, ըսին թէ Ազգն՝ իւր Պատրիարքին առողջական տկարութիւնը գիտնալով հանդերձ՝ ընդհանուր տրամադրութիւն մ'ունի պահանջելու որ շարունակէ նա իւր զոհողութիւնն Ազգին ծառայելու համար: Միանգամայն խնդրեցին որ եթէ մասնաւոր ցաւեր ունի Նորին Սրբազնութիւնը, բարեհաճի յայտնել զանոնք, որպէս զի առ Ազգ. Ժողովդ մատուցանելի տեղեկագիրն մէջ նշանակուին, և Ազգ. Ժողովդ նկատողութեան կարենան առնուիլ :

Բայց Ս. Պատրիարք Հայրն յայտնեց թէ Պատրիարքական պաշտօնն օր քան զօր ծանրացած է, և իւր անձին առողջական վիճակն այլ ևս զայն տանելու անբաւական է եղած, և թէ՛ իւր հրատարակած բուն պատճառն՝ Ազգին գործերն անթերի և անցապաղ հոգալու համար իւր տկար և խոնջեալ անձին վրայ չկարենալ վստահելն է :

Նորին Սրբազնութիւնն յաւելցուց նաև թէ՛ ինքն Ազգին վիշտերն ու պէտքերն, ուր որ հարկ է, յայտնած, բա-

յատրած և իմացուցած է, և թէ՛ Բ. Դրբան կառավարութիւնն ու նոյն իսկ Օգոստոսի առ Սուլթանը լիովին դիտակ են անոնց, և կը յուսայ որ բարեօք լուծուի մը պիտի տան խնդրոյն և հիմնական դարման մը պիտի տանին արդի կացութեան: Եւ խնդրեց որ Ազգ. Ժողովդ բարեհաճի այլ ևս ազատ թողուլ զինքն, արժանաւոր յաջորդ մ'ընտրելով կ. Պուսոյ Պատրիարքութեան աթոռոյն :

Իսկ ո՛վ որ ալ լինի յաջորդ Պատրիարքն, նորա պաշտօնին պարտաւորութեանց կատարումը դէժ ներքին դժուարութիւններէ ապահովելու համար պէտք է, ըսաւ, Նորին Սրբազնութիւնն, որ Ազգն իւր սպասած ծառայութեանց համապատասխան չափով դիւրութիւններ ընծայէ նմա, կեդրոնական սնտուկին հասոյթն մի քանի պատիկ աւելցնելու միջոցներ ճարելով, գաւառաց Առաջնորդներն ազդեցութենէ զերծ պահելու համար նոցա ապրուստը կեդրոնէն հոգալով և Ազգին էական խնդրոց ոգին պարագայից զոհելու չափ մանրամասնութեամբ զբաղելէ խորշելով :

Ատենապետաց Դիւանը խոստացաւ Նորին Սրբազնութեան յայտնած պատճառներն ու Ազգին օգտին համար ըրած դիտողութիւններն հաւատարմաբար ներկայել Ազգ. Ժողովոյդ, ընդ վոյթ նկատողութեան առնելու համար: Եւ ի վտխարէն Նորին Սրբազնութեան հաճութիւնն ստացաւ՝ մինչև ցտնորինութիւն Ազգային Ժողովոյդ՝ թափուր չթողուլ Պատրիարքական աթոռն և փոքր մի ևս շարունակել իւր զոհողութիւնն :

Զեր Ատենապետաց Դիւանն այս ամենը տեղեկագրելով Ժողովոյդ, իւր կարծիքն աւ սապէս կեղրակայէ որ,

1.— Թէև Նորին Ամենապատուութեան Տ. Ներսէս Պատրիարքի անձն ոչ-քաջաւոր, և սակայն ներկայ պարագայից մէջ Ազգին օգուտն և ընդհանուր տրամադրութիւնը կը պահանջեն չընդունիլ Նորին Սրբազնութեան հրատարակած, և խնդրել որ բարեհաճի շարունակել Պատրիարքութեան պաշտօնն, ինչ եղանակաւ որ կարելի է :

2.— Թանձնարարել վարչական Խորհրդոյ որ Պատրիարքական պաշտօնը ներքին դժուարութիւններէ զերծ պահելու համար Ազգէն սպասուած զոհողութեան և չափաւորութեան մասին Նորին Սրբազնութեան կարծիքները մանրամասնօրէն լսելով, ճշդեալ առաջարկ մի պատրաստէ, Նորին Սրբազնութեան հետ համախորհուրդ, և Ժողովոյդ ներկայէ :

3.— Յիշեալ առաջարկը լրջօրէն նկատողութեան առնուլ և օգտակար դատուածատեն, անմիջապէս գործադրութեան միջոցները տնօրինել :

26 Ապրիլ 1881

- Յ. ՄԷՐԵՏԷՄ-ԳՈՒԼԻ
- Տ. ԱԼԹՈՒՆ ՏԻԻՐԻ
- ՅՈՎՀ. ՔՀ. Տ. ՄԿՐԵԱՆ
- Կ. Ս. ԻԻԹԻՃԵԱՆ
- Ք. ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆ
- Ղ. ՀՈՎՈՒԵԱՆ
- Մ. ԶՊԱՆԵԱՆ

[Յետ ընթերցման]

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍՐԲԱԶԱՆ — Ես պատրիարքական պաշտօնին նկատմամբ ժողովին առաջարկութիւն ընելու խօսքեր չըրի :

ՄԷՐԵՏԷՄ-ԳՈՒԼԻ Թ. ԷՖ. — Այդ խօսքերն իւր 2երը՝ յատուց բերուած չեն տեղե-

կողմից մէջ Ատենապետաց զիւանին եզրա- կացութիւնն է այն, Սրբազան Տէր:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍՐԲԱԶԱՆ — Ես իմ պաշ- տօնիս համար զիրութիւններ տալու խօսքեր ալ չըրի:

ՄԷՐԵԵՄ—ԳՈՒԼԻ Յ. ԷՖ. — Ձեր Սրբազ- նութիւնը յաջորդ պատրիարքին համար ըրաւ այդ զիտողութիւնները: Եւ մեր տեղեկագրին մէջ ալ այնպէս նշանակուած է:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍՐԲԱԶԱՆ — Երկու ամիս պայմանաժամու համար պաշտօն, շարունա- կելու խօսք տուի ես, բայց այդ տեղեկագրոյն մէջ այդպիսի բան մը յիշուած չէ:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Ս. Պատրիարք Հայրն իրօք այդ պայմանն առաջարկեց իրեն ներկա- յացող պատգամաւորութեան, բայց պատգա- մաւորութիւնը բացատրեց թէ՛ արդի պարա- գայից մէջ այդպիսի պայմանաժամ չէր կա- ռող սահմանել իւր տեղեկագրոյն մէջ, և թէ կը պարտաւորէր փոքր մի եւս շարունակել ըսելու: Արդ եթէ խօսք ուղղ չկայ տեղե- կագրին եզրակացութեանց վրայ, բուէի սի- տի զնեմ զանանք:

Հետեւորար Ատենապետ Էֆէնտի Ատենա- պետաց զիւանին տեղեկագրոյն եզրակացու- թիւնները բուէի դնելով միաձայն հաւանու- թեամբ ԸՆԴՈՒՆՈՒՅՑԱԻ:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Ժողովոյս գահութիւն և Սրբազան Պատրիարք Հօր ալ շնորհակալութիւն կը յայտնեմ:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍՐԲԱԶԱՆ. — Ես միայն եր- կու ամիս ևս շարունակելու համար խօսք տուի:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Մենք այսպիսի պա- ռագայից մէջ որոշ պայմանաժամներ չենք կրը- նար ընդունիլ, երկու ամիսը հինգ ամիս կըլ- ըյց երկու տարի կըլլայ, հինգ տարի կըլլայ:

Յետոյ Ատենապետ Էֆէնտի բուէի զրաւ յատաճիկայ նստի գումարման համար Մէր- եէմ—գուլի Էֆէնտի ըրած և ուրիշ երեսօն- խաններու ու Վարչութեան կողմէ երկրորդ- ուած առաջարկութիւնը, որ էր՝ մէկ ամիսէն գումարել զայն: Ժողովը մեծամասնութեամբ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՎ, այն առաջարկը, որոչեց Յունիս 4 ին գումարել յատաճիկայ նիտող:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — [Աս երեսօնական է- ֆէնտի] Վարչութեան Ատենապետ Էֆէնտի- ին պարտք կը համարիմ յիշեցնել որ, ըստ ներքին կանոնադրութեան՝ Ազգ. Վարչութեան համարապետութեանց սպիտակ տետրակը սկէտք էր Դիւանիս յանձնուած ըլլար:

ԵՈՒՍՈՒՅԵԱՆ Տ. ԷՖ. — Այո՛, գիտեմ, և սխտի յանձնուի:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Ուրեմն կը յուսամ թէ յաջորդ նիտին պատրաստ սխտի ունենամք զիւանին վրայ:

Ատենանը փակեցու ժամը 6 ին:

Ատենաղափր Ատենապետ
Մ. ԶՕՊԱՆԵԱՆ Ք. ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Կրօնական գործոց խորհրդական Գեր. Տ. Սիմօն Եպիսկոպոս Սէֆէրեան	Ներքին գործոց	»	Տիգրան Էֆէնտի Երեսօնական Ա. Երեմիայի		
Յարաբերական գործոց	»	Միքայէլ	»	Մօմճեան	
Կրթական	»	»	»	Մամիկոնեան	
Դատական	»	»	Սերովբէ	»	Ազնաւորեան
Տնտեսական	»	»	Գարեգին	»	Մէլիք Ա. Երեմիայի

ԿՐՕՆԱՅԻՆ ԱՏԵԱՆ

Գեր. Տ. Կարապետ Եպիսկոպոս Սերովբեան	»	Տ. Գարեգին Վարդապետ Թաթարեան	
»	Տ. Յակոբ	»	Փափապեան
»	Տ. Յովհաննէս Քահանայ	Հիւնքեարպէյէնտեան	
»	Տ. Սահակ	»	Տէր Սարգիսեան

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԱՏԵԱՆ

Աղէքսանդր Էֆէնտի Մէրեէմ—Գուլի	»	Խօրասանճեան
Կարապետ	»	Շահպաղ
Պապի	»	Պապօեան
Սենեքերիմ	»	Մանուկեան

ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՓՐԱԿԱԲ

- Ա. Բացում ժողովոյ .
- Բ. Կարգուն առժամեայ դիւանի .
- Գ. Բացակայութիւն .
- Դ. Վաւերացումն երեսօթխանական ընտրութեանց :

Գլին 2-րտը

ՍԵՓԱԿԱՂՈՒԹԻՒՆ ԿԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿԻՆ

ՍԶԳՍԹԻՆ ԺՈՂՈՎՈՅ ՇԱԽՈՒՑ ԹԱՏԿԱՅԵԱԼ

Կը ծախուի ի Գիւանաստան Գատրիաքրարանի եւ Ղալաքիոյ Ս. Լուսաւորիչ
Եկեղեցւոյ բանկայլը եւ Հայ գրականատ.աց բով